Ankenævnet for Forsikring

Den 25. august 2014 blev i sag nr. 85458:

xxx xxxx xxxxx
xxxxxxxx xxxxxxxxx xxx xxxxxx
xxxx xxxxx x

mod

Købstædernes Forsikring GS
Grønningen 1
1270 København K

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Klageren bor i ejerlejlighed, og ejerforeningen har tegnet en bygningsforsikring i Købstædernes Forsikring A/S. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist forsikringsdækning for en anmeldt ansvarsskade.

Selskabet har begæret nævnssagen afvist med henvisning til, at selskabets kunde er ejerforeningen og ikke klageren. Selskabet henviser desuden til, at der er tale om en erhvervsforsikring.

Selskabet har afvist forsikringsdækning med henvisning til, at ansvar for skade ved byggearbejder er undtaget i forsikringsbetingelserne.

Det fremgår af sagen, at en maler den 21/12 2012 skulle opsætte nogle sprøjtemalede døre i klagerens ejerlejlighed, der er i to etager. Maleren faldt ned gennem et uafdækket hul, der var etableret med henblik på at opsætte en vindeltrappe. Maleren kom herved til skade.

Klageren har også anmeldt ansvarsskaden til det selskab, hvor han har familieforsikring. Dette selskab har også afvist dækning og har henvist til, at grundejeransvar i klagerens egenskab som ejer af sin lejlighed efter betingelserne ikke er omfattet af forsik-

ringen. Klageren har ligeledes indklaget dette selskab, og den sag behandles under sagsnr. 85.472.

Klagerens advokat har i brev af 4/12 2013 til nævnet anført følgende:

> "[Klageren] overtog den 1. august 2012 lejligheden … og igangsatte umiddelbart efter overtagelsen en større istandsættelse. [Klageren] antog til arbejdet …, ligesom [klageren] overlod koordineringen med øvrige håndværkere til ...
>
> Som led i istandsættelsen begyndte [klageren] etablering af en vindeltrappe mellem de to etager, lejligheden bestod af. Ved [klagerens] indflytning i lejligheden i slutningen af august, var hullet til vindeltrappen lavet, ligesom istandsættelse af overetagen var udført. Der var imidlertid endnu ikke sket istandsættelse af kælderen, ligesom der ikke var etableret trappe i hullet mellem de to etager.
>
> Hullet mellem de to etager blev ikke i forbindelse med [klagerens] indflytning afdækket.
>
> I december 2012 kontaktede [klageren] …, da der fortsat manglede malerarbejde også i overetagen, og aftalte, at … skulle komme ud og gennemgå lejligheden med henblik på at udfærdige tilbud. På baggrund af gennemgangen antog [klageren] … til malerarbejdet.
>
> Den 21. december var … i lejligheden for at male og i forbindelse med flytning af en dør, var … — ansat ved …, der tillige havde foretaget det oprindelige besøg, herunder besigtiget hele lejligheden — faldet i hullet.
>
> På baggrund af uheldet tog [klageren] kontakt til GF Forsikring A/S, hvor han havde tegnet Familiens Basisforsikring (police vedlagt), med henblik på, at GF Forsikring skulle dække et eventuelt ansvar.
>
> Ved brev af 3. maj 2013 meddelte GF Forsikring, at selskabet ikke fandt, at skaden var omfattet af policen, idet det som begrundelse er anført, at skaden er sket i [klagerens] egenskab af ejer af lejligheden, og at der derfor er tale om et hus- og grundejeransvar, som efter forsikringsbetingelserne punkt 8.1.4. ikke er dækket, idet forsikringen alene omfatter ansvar som grundejer vedrørende privat grund og en- og to-familieshuse.
>
> [Klageren] tog på baggrund af GF Forsikrings brev af 3. maj 2013 kontakt til … Forsikring, der er forsikringsselskab for Ejerforeningen ….
>
> Ved brev af 28. maj 2013 meddelte … Forsikring, at selskabet ikke fandt, at skaden var omfattet af policen, idet det som begrundelse herfor er anført, at skaden er sket ved renovering af [klagerens] lejlighed, og at forsikringen efter forsikringsvilkår nr. 201.5 ikke dækker skader forårsaget ved arbejde på den forsikrede ejendom ved byggearbejde.
>
> [Klageren] har efterfølgende forsøgt at indgå dialog med hhv. … Forsikring og GF Forsikring A/S med henblik på at afklare, hvilke af de to selskaber, der er dækningspligtige for ulykken (seneste opgørelser fra skadelidte, samt regreskrav fra kommunen er vedlagt).
>
> *****

[Klageren] har tegnet sædvanlig familieforsikring i GF Forsikring og er desuden som medlem af Ejerforeningen … dækket af en husejeransvarsforsikring. Det gøres på den baggrund gældende, at uheldet den 21. december 2012 er dækket af i hvert fald en af de to forsikringer, og at det må være op til forsikringsselskaberne — i det omfang, [klageren] ifalder erstatningsansvar for skaden — at udbetale til skadelidte, og herefter løse regresopgøret indbyrdes. Det er således uberettiget at GF Forsikring og … Forsikring på grund af uenighed om dækningsomfanget af deres respektive policer gør [klageren] til kastebold.

Den ved GF Forsikring tegnede familieforsikring dækker efter punkt 8.1.1. sikredes ansvar som privatperson.

Skaden er opstået i forbindelse med et almindeligt vedligeholdelsesarbejde, og ansvaret støttes af skadelidte på den almindelige culparegel. Erstatningskravet er rettet mod [klageren] som privatperson, og er begrundet i, at [klageren] — efter skadelidtes opfattelse — ikke i tilstrækkelig grad har advaret den udførende håndværker om en særlig faresituation. Der kan i den forbindelse henvises til FED2004.252V, hvor en skade som følge af manglende afblænding ved et tilsvarende "hul" i en ejendom medførte privatansvar for husejer (i den konkrete sag et firma).

Da [klageren] som privatperson har antaget en maler til et mindre vedligeholdelsesarbejde, og da [klageren] som privatperson nu afkræves erstatning for manglende oplysning om en risiko i form af et større hul imellem to etager i lejligheden, må skaden være omfattet af dækningen ved GF Forsikring som ansvar, der påhviler den sikrede som privatperson.

Supplerende bemærkes det vedrørende forsikringen ved … Forsikring, at forsikringen, der er tegnet af Ejerforeningen …, dækker [klagerens] ansvar som grundejer.

Såfremt forholdet — imod skadelidtes påstand — ikke findes at støttes på et privat erstatningsansvar for [klageren], må et eventuelt ansvarsgrundlag i stedet henføres til [klageren] i hans egenskab af grundejer.

Der var ikke på tidspunktet for ulykken — og havde i lang tid ikke været — igangværende arbejder, ligesom skadelidte i forbindelse med besigtigelsen var gjort opmærksom på hullet.
Ulykken skete under et malerarbejde, der alene er at betragte som et mindre vedligeholdelsesarbejde.

Da ulykken således ikke skete i forbindelse med byggeri, herunder ombygning, kan dækning ikke efter forsikringsvilkår 201.5 afskæres med den begrundelse, at der er tale om ansvar i en byggesag. Ansvaret beror således først og fremmest på, at lejligheden ikke var sikker, herunder, at der ikke var sket tilstrækkelig afskærmning af hullet - et forhold, der må henføres til [klageren] i hans egenskab af lejlighedsejer.

Det gøres således gældende, at et eventuelt ansvar principalt påhviler [klageren] som privatperson, idet han ikke har gjort tilstrækkelig opmærksom på en faresituation, og at ansvaret derfor er dækket af den ved GF Forsikring tegnede forsikring, subsidiært, at ansvaret påhviler [klageren] som lejlighedsejer, idet ulykken er en følge af, at den af [klageren] ejede lejlighed ikke var forsvarligt indrettet, og at ansvaret derfor er dækket ved den ved … Forsikring tegnede forsikring, samt at — da ansvaret derfor utvivlsomt er dækket ved et af de to selskaber — GF Forsikring og … Forsikring ikke er berettiget til at sende [klageren] frem og tilbage i deres indbyrdes opgør om, hvem der i sidste ende skal bære tabet, men i stedet må anerkende dækning og løse et eventuelt regresopgør indbyrdes."

4. 85458

Selskabet har i brev af 14/1 2014 til nævnet anført følgende:

”Købstædernes Forsikring har tegnet ejendomsforsikring for ejerforeningen Ejerforeningen …, se vedlagte policeprint med forsikringsbetingelser, herunder med dækning for hus- og grundejeransvar.

I ejendommen bor [klageren] som ved anmeldelse fra den 23. maj 2013 har anmeldt, at han i forbindelse med en gennemgribende renovering af lejligheden har engageret en malermester, der desværre er faldet i en hul i lejligheden, hvorfor malermesteren har pådraget sig en personskade.

Vi skal på denne baggrund begære sagen afvist.

Vores kunde er foreningen, men sagen vedrører [klagerens] egen eventuelle ansvarspådragende undladelse.

Vi henviser derfor til Ankenævnets vedtægter § 2, stk. 1, hvorefter Ankenævnets saglige kompetence omfatter

’Tvist mellem et forsikringsselskab og en forsikringstager vedrørende dennes forsikringer kan efter klage fra forsikringstageren behandles af Ankenævnet i det omfang nævnet har kompetence efter § 3.’

Det fremgår videre af § 3, at

’Nævnet er kompetent til at behandle klager vedrørende privatlivets forsikringsforhold samt alle klager vedrørende motorkøretøjsforsikring, jf. dog 2, stk. 5 og 6.
Stk. 2.
’Nævnet kan endvidere behandle klager vedrørende forsikringsforhold af erhvervsmæssig karakter, såfremt forholdet ikke adskiller sig væsentligt fra private forsikringsforhold. Stk. 3. Klager vedrørende forsikringsforhold af erhvervsmæssig karakter i øvrigt falder uden for nævnets kompetence’.

Da vores kunde ikke er [klageren], og i øvrigt vedrører en erhvervsforsikring, skal vi begære sagen afvist.

Såfremt Ankenævnet vælger at realitetsvurdere sagen, henviser vi til anmeldelsen, hvorefter klager beskriver entreprisen som en ’større istandsættelse’, som med klagers egne ord indebar at etablere ’et større hul i gulvet som forberedelse til installation af en vindeltrappe’ mellem de to etager i lejligheden, mv.

Vi skal herefter henvise til forsikringsbetingelsernes punkt 767.16, hvorefter forsikringen ikke dækker ansvar for *’Skade forårsaget ved arbejder på den forsikrede ejendom, i form af:*
- byggearbejder (nybygning, ombygning, tilbygning m.v.) hvad enten de udføres af sikrede eller andre..’

Da der helt utvivlsomt er tale om byggearbejder, kan vi ikke tilbyde at friholde kunden for ansvar for den skete personskade, som netop har udmøntet sig i, at malermesteren er faldet i det hul, som er etableret i gulvet.

Vi minder ankenævnet om, at der er tale om en helt sædvanlig undtagelse for ejendomsforsikringer, som skal tilskrives den betydelige risiko der følger af større byggearbejder skal søges afdækket ved tegning af en entrepriseforsikring.

Vi fastholder derfor afgørelsen, og skal derudover opfordre forsikringstager til at fremlægge sine forsikringsbetingelser for hans familieforsikring."

Klagerens advokat har i brev af 17/2 2014 til nævnet bemærket:

"Det er klagers opfattelse, at denne sag reelt alene handler om, hvem af to forsikringsselskaber, der endeligt skal dække det erstatningsansvar, klager er ifaldet.

[Klageren] har som privatperson foretaget renovering af sin private ejerlejlighed. Det bestrides, at det pågældende arbejde har haft karakter af byggearbejde (nybygning, ombygning e.lign.).

Tværtimod er det klagers opfattelse, at der har været tale om et helt sædvanligt renoveringsarbejde, hvor der i forbindelse med arbejdets midlertidige afslutning ikke er sket tilstrækkelig sikring af det renoverede område.

Skadessituationen og ansvaret kan efter klagers opfattelse forstås på to måder.

Enten kan forholdet opfattes således, at klager, som privatperson, har handlet uagtsomt ved ikke at afdække, markere eller i øvrigt gøre opmærksom på et farligt område, med den følge, at skadelidte faldt i et hul mellem to etager i ejendommen. Et ansvar for manglende afmærkning af hullet er et sædvanligt culpaansvar, og det er klager, der som privatperson ifalder ansvar for sine uagtsomme handlinger. Opfattes situationen således, må GF Forsikring, der har tegnet basisforsikring for klager, være pligtig at dække skaden.

Alternativt kan skadessituationen opfattes således, at et eventuelt ansvar begrundes i en usikker/utilstrækkelig indretning af klagers ejendom. I så fald rettes erstatningsansvaret mod klager som grund/lejlighedsejer og må derfor anses for dækket Købstædernes Forsikring A/S. Det er i den forbindelse klagers opfattelse, at arbejdet alene har karakter af renovering. En ombygning/nybygning kræver ændringer af en vis, større karakter, mens de af klager udførte arbejde alene havde til formål at renovere og forbedre de eksisterende strukturer.

Det er klagers opfattelse, at et eventuelt ansvar bør dækkes af den hos GF Forsikring tegnede forsikring, idet det krav, klager er mødt med, er begrundet i et almindeligt culpa ansvar for klager som privatperson. Finder ankenævnet ikke, at dette er tilfældet, må ansvaret placeres ved … Forsikring. Det udførte arbejde har ingenlunde karakter af ombygning eller tilbygning, og hvis Forsikringsankenævnet finder, at ansvaret påhviler klager som grundejer, må det således utvivlsomt være dækket af den forsikring, ejerforeningen har tegnet, og som dækker alle lejlighedsejere i ejerforeningen."

I brev af 20/3 2014 fra klagerens advokat til nævnet hedder det:

"Klager havde tegnet både sædvanlig indbo-/familieforsikring og sædvanlig husejerforsikring (der var tegnet gennem den ejerforening, klager var medlem af).

Klager har ikke i forbindelse med arbejdet, der havde karakter af almindeligt vedligeholdelsesarbejde, ikke tegnet særskilt entrepriseforsikring.

I denne sag har skadelidte ved advokat fremsat krav om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og svie og smerte samt tilkendegivet, at skadelidte er uden fremtidig erhvervsevne. Klager risikerer således som privatperson at blive mødt med et betydeligt for [klageren] velfærdstruende erstatningskrav for tab af erhvervsevne og varigt men.

Det må have formodningen imod sig, at forsikringsvilkårene for hhv. en sædvanlig indbo-/familieforsikring og en sædvanlig husejerforsikring skal fortolkes således, at en helt almindelig forsikringstager i forbindelse med vedligeholdelse af sin ejerlejlighed falder mellem to stole med den potentielle følge, at forsikringstageren mødes med endog betydelige erstatningskrav.

Tværtimod bør forsikringsbetingelserne fortolkes således, at den forsikringstager, der har tegnet sædvanlig forsikring, i forbindelse med uheld i anledning af sædvanlig vedligeholdelsesarbejder, er sikret imod de — potentielt betydelige — erstatningskrav, der rejses i anledning heraf."

Selskabet har i brev af 31/3 2014 til nævnet bemærket følgende:

"Vi henviser til Jønssons "Husejerforsikring og Ejerskifteforsikring - En kommentar" s. 158, hvor forfatteren om en næsten enslydende undtagelsesbestemmelse i den almindelige grundejeransvarsforsikring anfører, at:
'Det er åbenbart, at en forsikringstager der udfører de under H og I nævnte arbejder, frembyder en større risiko end en, der ikke foretager sig sådanne ting. Risikoen kan dækkes ved, at entreprenør og bygherre tegner en all-risk forsikring med ansvarsdækning'.

Der er tale om en helt sædvanlig bestemmelse på ejendomspolicer."

Af ejerforeningens forsikringspolice fremgår bl.a. følgende:

"Specifikation af forsikringens dækning for police …

…
Dækninger beskrevet i forsikringsvilkårene, men ikke nævnt nedenfor, er ikke omfattet af denne police.

1 Beboelse, ejerforening, med indtil 25 pct. etageareal til butik og/eller erhverv

Forsikringen dækker:

…
Husejeransvarsforsikring (jf. punkt 765)"

Forsikringsbetingelserne indeholder følgende bestemmelser:

"765 HUSEJERANSVARSFORSIKR1NG

765.10 Hvilke ansvar dækkes?

765.11 Forsikringen dækker sikredes erstatningsansvar for skade tilføjet personer eller ting, når erstatningsansvar pålægges sikrede som ejer eller bruger af ejendommen.

…

765.30 Sikrede kan under visse omstændigheder blive erstatningsansvarlig, når der på grund af sikredes fejl eller forsømmelse kan pålægges et juridisk ansvar.
…
767 Hvilke ansvar dækkes ikke?
…
767.15 Skade på ting forårsaget ved sikredes udførelse af jordarbejder, herunder jordboring og jordgrubning, nedramning og optrækning af spunsvægge, pæle eller andet, nedbrydningsarbejder, grundvandssænkninger og andre grundvandsreguleringer.

767.16 Skade forårsaget ved arbejder på den forsikrede ejendom, i form af:
- byggearbejder (nybygning, ombygning, tilbygning m.v.), hvad enten de udføres af sikrede eller andre,
- jord-, vand- eller nedbrydningsarbejder m.v., som nævnte i punkt 767.15 udført af andre end sikrede."

Nævnet er blevet forelagt et foto fra lejligheden.

Nævnet udtaler:

I overensstemmelse med nævnets udtalelse i sag nr. 81.583 finder nævnet at have kompetence til at behandle sagen, idet en bygningsforsikring for ejerforeningens medlemmer må anses for at vedrøre privatlivets forsikringsforhold jf. § 3, stk. 1, i nævnets vedtægter.

Sagen vedrører, om selskabet skal dække det eventuelle erstatningsansvar, som klageren kan have pådraget sig i anledning af malerens ulykke den 21/12 2012.

I henhold til punkt 765.11 i forsikringsbetingelserne dækker forsikringen sikredes ansvar for skade tilføjet personer eller ting, når erstatningsansvaret pålægges sikrede som ejer eller bruger af ejendommen. Nævnet finder, at klageren personligt er sikret efter denne bestemmelse.

Det fremgår af punkt 767.16, at ansvar for skader forårsaget ved arbejder på den forsikrede bygning i form af byggearbejder (nybygning, ombygning, tilbygning mv.) ikke dækkes.

8. 85458

Klageren havde i sin lejlighed fået etableret et større hul til overetagen med henblik på at opsætte en vindeltrappe. Trappen var på ulykkestidspunktet den 21/12 2012 endnu ikke opsat, idet håndværkerne først kunne komme efter nytår. Nævnet finder, at der herved var tale om igangværende byggearbejder på den forsikrede bygning.

Nævnet finder herefter, at såfremt klageren kan pålægges et husejeransvar i anledning af ulykken den 21/12 2012, er ansvaret undtaget fra dækning, idet skaden i så fald er forårsaget ved byggearbejder på den forsikrede bygning. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning.

Nævnet har ikke herved taget stilling til, om klageren har pådraget sig et erstatningsansvar.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen